

Környezetvédelmi hírek

Kína is elkezdte betiltani az egyszer használatos műanyag termékeket

Az egyszer használatos műanyagok visszafogását célzó intézkedések sorra érik egymást az elmúlt hónapokban. Kínában a gazdasági tervezéséért felelős nemzeti fejlesztési és reformbizottság egy olyan tervet tett nyilvánossá, amely jelentősen csökkentené az egyszer használatos műanyagok gyártását és használatát a következő öv évben. A nem lebomló műanyag zacskókat már 2020-ban kitiltják az áruházakból a nagyobb kínai városokban. A piacokon 2025-ig lehet használni zacskókat a friss áruk számára. Az egyszer használatos szívószálakat még az idén betiltják az éttermekben, amelyeknek 30%-kal kell csökkenteniük az egyszer használatos műanyagok használatát 2025-ig.

Kínában rohamosan fejlődik az e-kereskedelem és az ételrendelés; az Alibaba például napi egymilliárd csomagot ad fel. Az új szabályozás értelmében a házhoz szállításoknál is jelentősen csökkentik az egyszer használatos műanyagok mennyiségét. A nagyobb városokban, mint Peking vagy Sanghaj, 2022-ig használhatnak nem lebomló műanyag csomagolást az ételrendeléseknél, országosan pedig 2025-ig.

Kína szerepe azért különösen fontos, mert a legnagyobb műanyag előállító és -szennyező. Egy 2019-es tanulmány szerint a világ összes műanyag termelésének 29%-át adja Kína, másfelől már 2010-ben is magasan a legnagyobb szennyező volt. A világ folyói közül a kínai Jangce szállítja a legtöbb hulladékot az óceánba.

A mostani tiltások mellett Kína több lépést is tett, hogy fejlessze a hulladékgazdálkodását. 2018-ban korlátozta az országba érkező hulladékimportot, mert már nem akar a „világ szeméttelpe” lenni. Néhány nagyobb városban pedig tesztelés alatt áll az újrahasznosítási rendszer. Az ázsiai ország évek óta küszködik azzal, hogy az 1,4 milliárd polgára által termelt szemetet kezelni tudja. Az ország legnagyobb szeméttlerakója amely mintegy száz futballpálya nagyságú, máris megtelt, holott még 25 évig akarták használni – emlékeztetett a BBC News cikke.

Kínában 2017-ben 215 millió tonna városi háztartási hulladékot gyűjtöttek be, az újrahasznosításról azonban nem állnak rendelkezésre adatok. Az Oxfordi Egyetem online kiadványa, az Our World in Data (Világunk adatai) szerint 2010-ben Kínában 60 millió tonna, az Egyesült Államokban pedig 38 millió tonna műanyag hulladék keletkezett. A 2018-ban publikált előrejelzések 2025-ig hasonló képet rajzolnak ki.

Az óceánokba jutó összes műanyag hulladék fele öt délkelet-ázsiai országban képződik (Kína, Indonézia, Fülöp-szigetek, Thaiföld, Vietnam). Kína mellett több ázsiai ország is elkezdett fellépni a mindent elárasztó szemét ellen. Thaiföld szintén idén jelentette be, hogy 2021-ig betiltja a műanyagzacskók használatát. 2020 nyártól Indonézia fővárosában, Jakartában, illetve Balin is betiltják a nagyobb áruházakban a műanyagzacskók használatát.

J. P.

<https://g7.hu/vilag/20200120/kina-is-elkezdte-betiltani-az-egyszer-hasznalatos-muanyagokat/>

Jól működik a tiszai szemétszedő munkagéplánc

Sikeresen állja útját a Felső-Tiszán a Magyarországra érkező PET-palack- és uszadék-szennyezésnek az a hulladékmentesítő munkagéplánc, amelyet 2020. február 4-én alkalmaztak először élesben Vásárosnaménynál. Már az első nap több, mint 200 köbméter, mintegy 60 tonna vegyes PET palackot és kommunális hulladékot fogott fel.

Áder János köztársasági elnök úr 2019. szeptemberében adta át az 1,3 milliárd forint értékű, hazai költségvetési forrásból finanszírozott Felső-tiszai hulladék-mentesítési projektet a „Tiszta Tisza” program keretében. A hulladékmentesítő munkagéplánc úgy működik, hogy a folyót részlegesen hajókkal zárják el, majd az érkező hulladékot és uszadékot a part felé terelik. Itt munkagépekkel kihalásszák, gondosan szétválogatják és hírek szerint legalább a három-negyedét újrahasznosítják. A technológiai géplánc kiegészítéseként három lánctalpas, egy gumikerekes kotrót, egy homlokrakodót, valamint tíz hulladékszállító konténert és a szemet szállításához és feldolgozásához szükséges egyéb gépeket egyaránt beszerzett az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF). A projekt keretében három, éjjellátó képességgel és hulladékfelismerő szoftverrel felszerelt kamerát telepítettek a Tisza ukrainai, egyet pedig a magyarországi szakaszán. Továbbá a hulladék kiemelésére négy, úgynevezett vízkár-elhárítási helyet alakítottak ki a Tiszán és a Szamoson, felújítottak több úszóművet, két uszályt és egy vontatóhajót, valamint vásároltak egy új hulladékbeszedő hajót is.

2004-től rendszeres a külföldi eredetű kommunális hulladékszennyezés a Felső-Tisza-vidék folyóin. A Tisza ukrán szakaszán hihetetlen mennyiségű szemetet és veszélyes hulladékot (hűtőszekrény, akkumulátor, autóroncs) raknak le illegálisan.

A szennyezés intenzitását a szakemberek az adott szelvényen percenként áthaladó palackok számával határozzák meg: az elmúlt 15 év alatt 40 esetben volt 50 palack/min – vagy azt meghaladó – intenzitású szennyezés a Tiszán, a csúcserték pedig eléri a 300–500 palack/min értéket is.

J. P.

https://index.hu/techtud/2020/02/05/jol_mukodik_a_tiszai_szemetszedo_munkageplanc/

Gondokat okoznak a szélerőművek lapátjai

A szélerőművek hatalmas lapátjait üvegszál-erősítésű műanyagból gyártják. Csak így képesek az egyre erősebb szélrohamokban is megbízhatóan működni. Hátránya viszont, hogy nem lehet újrahasznosítani a leselejtezett, vagy megsérült lapátokat. Nem lehet bezúzni, vagy máshol felhasználni, még a feldarabolásukhoz is gyémánt élű fűrészre van szükség. A megoldás egyelőre az elásás vagy az elégetés. Az USA-ban ezeket leginkább 10 méter mély gödörbe ássák el. Az EU-ban kicsit szigorúbb a szabályozás. A lapátok egy részét elégetik, bár nem túl jó energiahordozók, és égés közben még káros anyagot is kibocsátanak. A szélerőművek alkatrészei azonban még mindig kevésbé károsítják a környezetet, mint más energiahordozók.

Komoly fejtörést okoz a szakembereknek és a környezetvédőknek a hatalmas méretű lapátok szállítása. Mivel van, amelyik hosszabb, mint egy Boeing 747-es szárnya, szállítani is nehéz őket a beépítésük helyszínére, vagy a leszerelésnél. A lapátok méretei miatt a kamionok egyszerre csak egyet tudnak elhúzni. A szélenergia, amelynek működése a talán legzöldebb

energiaforrás, előállítása 85%-ban szénmentes, a szállításukról ez már nem mondható el. Mindezen megoldásra váró problémák ellenére a szélenergia továbbra is az egyik legjobb megújuló energiaforrás. Egy 1,5 MW teljesítményű egység jó szélben akár 1500 otthont is el tud látni elektromos árammal.

Az Energinet dániai áramszolgáltató jelentése szerint, 2019-ben az ország teljes áramfogyasztásának 47%-át szélenergiából fedezték. Ez 2018-ban 41% volt. A hatalmas területű tengeri szél erőműtelepeket üzemeltetőknél is fel fog merülni az újrahasznosítás kérdése.

Egy amerikai start-up cég, a GlobalFiberglass Solutions kidolgozott egy új módszert, amellyel szét tudják zúzni az üvegszálalapátokat briketté vagy deszkákká. Ez utóbbiakat építkezéseken lehet használni. Elmondásuk szerint a lapátok 99,9%-át újra tudják hasznosítani, és egy üzemben évente 6–7 ezer lapátot tudnak feldolgozni. Ha több építkezéshez használják majd az anyagaikat, növelni tudják a termelést. Egyelőre egy üzemük van Texasban, de már Iowa felé is tekintenek.

J. P.

https://index.hu/techtud/2020/02/05/szeleromu_megujulo_energia_szemettelep_ujrahasznositas/